

DZILNUCIEMA ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2025-2035

Apstiprināta iedzīvotāju sanāksmē
2025.gada 20.novembrī

Izstrādātājs:
Nodibinājums Babītes Radošā darbnīca

Satura rādītājs

Satura rādītājs.....	2
1. Ievads.....	3
2. Izmantotie saīsinājumi.....	3
3. Dzīlnuciema raksturojums un esošās situācijas izvērtējums.....	3
3.1. Dzīlnuciema vēsture.....	4
3.2. Kopienas/apkaimes raksturojums.....	5
3.3. Kopienas identitāte un vērtības.....	5
3.4. Kopienas pieejamie resursi.....	6
3.4.1. Saziņa.....	6
3.4.2. Brīvā laika pavadīšanas iespējas.....	7
3.4.3. Vēstures ekspozīcijas objekti.....	8
3.4.4. Sabiedriskie objekti.....	10
3.4.5. Mobilitāte.....	11
3.4.6. Ielas un ceļi.....	12
3.4.7. Sabiedrības iesaiste.....	13
4. Stratēģijas pamatvirzīnu situācijas analīze (SVID).....	14
4.1. Infrastruktūra un mobilitāte.....	14
4.1.1. Stiprās puses.....	14
4.1.2. Vājās puses.....	14
4.1.3. Iespējas.....	15
4.1.4. Draudi.....	15
4.2. Tūrisms un vietējā ekonomika.....	16
4.2.1. Stiprās puses.....	16
4.2.2. Vājās puses.....	16
4.2.3. Iespējas.....	16
4.2.4. Draudi.....	16
4.3. Sabiedrība un kultūra.....	17
4.3.1. Stiprās puses.....	17
4.3.2. Vājās puses.....	17
4.3.3. Iespējas.....	17
4.3.4. Draudi.....	17
4.4. Dabas un rekreācijas attīstība.....	17
4.4.1. Stiprās puses.....	17
4.3.2. Vājās puses.....	18
4.3.3. Iespējas.....	18
4.3.4. Draudi.....	18
5. Dzīlnuciema attīstības plāna mērķi un rīcības virzieni.....	18
5.1. Infrastruktūra un mobilitāte.....	18
5.2. Tūrisms un vietējā ekonomika.....	19
5.3. Sabiedrība un kultūra.....	19
5.4. Dabas un rekreācijas attīstība.....	20
6. Kopienas atbildība un īstenošanas plāns.....	20
7. Pielikumi.....	21

1. Ievads

Dzilnuciema attīstības stratēģijas mērķis ir noteikt ciema ilgtspējīgas attīstības virzienus un prioritātes, lai veicinātu sakārtotu dzīves vidi, uzlabotu iedzīvotāju dzīves kvalitāti un stiprinātu kopienas līdzdalību.

Stratēģija kalpo kā vadlīnijas Dzilnuciema iedzīvotājiem, Mārupes novada pašvaldībai un citiem sadarbības partneriem, plānojot ciema infrastruktūru, sabiedrisko telpu un sociālās dzīves attīstību.

Dokumentu izstrādājusi Dzilnuciema iedzīvotāju darba grupa, balstoties uz diskusijām un priekšlikumiem, kā arī ņemot vērā Mārupes novada attīstības programmu.

Stratēģija aptver laika posmu no 2025. līdz 2035. gadam un ietver ciema raksturojumu, SVID analīzi, attīstības vīziju, mērķus un rīcības plānu.

Pateicamies visiem Dzilnuciema iedzīvotājiem par aktīvo līdzdalību un ieguldījumu ciema nākotnes redzējuma veidošanā.

2. Izmantotie saīsinājumi

LVC- VAS “Latvijas Valsts ceļi”

Pašvaldība- Mārupes novada pašvaldība

Kopiena- Dzilnuciema iedzīvotāju kopiena

3. Dzilnuciema raksturojums un esošās situācijas izvērtējums

Dzilnuciems, kas agrāk dokumentos minēts ar nosaukumu Dzilnas, ir apdzīvota vieta Mārupes novada Babītes pagastā pie autoceļa A9. Dzilnuciems atrodas 4,5 km no pagasta centra Piņķiem, 14 km no Mārupes novada centra un 20 km no Rīgas centra. Ciems atrodas pie Božu ūdenskrātuves un tam cauri plūst Dzilnupe. Dzilnuciema platība ir 181,53 ha.

Pēc Lursoft datiem, Dzilnuciemā reģistrēti 20 ielu un 115 atsevišķi māju nosaukumi, kas kopā ir 411 nekustamie īpašumi.

Latvija kartē Dzilnuciema platuma un garuma koordinātes- 23.8662979, 56.91773.

Apdzīvotā vieta izveidojusies pie bijušās Piņķu mācītājmuižas. Izaugusi 20. gadsimta beigās kā privātmāju ciems.

3.1. Dzilnuciema vēsture

Dzilnuciems kā daļa no Piņķu pagasta, kas kā administratīvi teritoriāls veidojums radās 16. - 17. gs. mijā, atradies uz robežas starp Piņķu muižu, macītājmuižu un Beberbeķu pagastu. Dzilnupīte sadalīja ciemu divās daļās - pastorāta un muižas daļā.

17. gs. Lielvidzemes zviedru kadastru kartēs minēti pirmie Dzilnuciema māju vīriešu kārtas iedzīvotāji.

Ierīkojot Piņķu muižu, 1607. gadā izcēlās nesaskaņas ar vietējiem zemniekiem, kas tika padzīti no mājām. Citos gadījumos Rīgas pilsētas rāte atteikusies padzīt zemniekus - 1685. gadā, ierīkojot Piņķu macītāja muižu Dzilnuciemā, zemnieks zaudēja savu māju tikai tad, ja viņš nevīžības dēļ nespēja nomaksāt nomu vai izpildīt pārējos pienākumus. Ja zemnieks nespēja pienākumus izpildīt nabadzības dēļ, viņam pielika klāt pušelnieku.

17. /18. gs. mijā Dzilnu ciemā pie upes tiltiņa atradies arī krogs (netālu no tagadējām Dzilnu Podnieku mājām).

Vācu macītāja Georg Dressel (1686-1698) kalpošanas laikā Piņķu draudzē nolēma būvēt macītājmuižas ēkas Dzilnuciemā. Iepriekšējās pastorāta ēkas tika iznīcinātas Ziemeļu kara laikā. Jauno macītāja māju Dzilnuciemā (1906.-1907.) būvē pēc Vilhelma Neimaņa projekta. Ēka iesvētīta 1908. gada 30. novembrī. No 1946. gada līdz 1980. gadam Piņķu macītāja mājā tika ierīkota skola. Ēka kara laikā stipri cietusi. Vietējie iedzīvotāji skolas ēkas remontam ziedojuši materiālus, tādējādi arī cerot novērst padomju varas uzmanību no sevis.

I Pasaules kara laikā Dzilnuciema apkārtnē tika izveidotas atbalsta pozīcijas, bet mācītājmuiža un tās ēkas kalpojušas gan štāba, gan lazaretis vajadzībām. Atbrīvošanās kara laikā Dzilnuciemā notika 3 kaujas operācijas - 1919. gada 22. maijā vācbaltiešu, latviešu un krievu apvienotie spēki atbrīvoja Rīgu no komunistiem, Rīgas atbrīvošana bija viena no sava laika spīdošākajām militārajām operācijām. Viens no uzbrukuma un karaspēka pārgrupēšanās punktiem bija Dzilnuciems, kur tikās arī armijas komandieri. 1919.gada 8. oktobrī sākās Bermontiešu uzbrukums Rīgai, šajās kaujās pie Dzilnām tika izmantotas bruņumašīnas Kurzemnieks un Zemgalietis, apkārtnē bija kauju pārņemta. 9. novembrī sākās Latvijas Armijas uzbrukums Dzilnām.

Pēc 20. gadsimta 20. gadu agrārās reformas Dzilnuciemā līdzās vecsaimniecībām tika iekoptas daudzas jaunsaimniecības, kad zeme tika piešķirta, piemēram, Brīvības cīņu dalībniekiem. Būtiskas izmaiņas ieviesa padomju okupācija, kuras laikā viensētu dzīvesveidu centās iznīcināt, gan cenšoties piedāvāt labākus sadzīves apstākļus kolhozu ciematos vai mazciemos, veidojot padomju ciemata apbūves principus. Dzilnās 1950./60. gados sāk veidoties kolhoza darbaļaužu apbūve - Ceriņi, Ziedkalni, Božas, Gaismas.

Kopš padomju saimniecību izveidošanās 1948. gadā Dzilnuciems atradās kolhoza "Rainis" teritorijā. Bijušo saimnieku kūtis tika ierīkotas teļu kūtis, Dzilnās - cūku ferma, bet vēlāk - zosu ferma ar izveidotiem aplokiem tieši Dzilnupē. Tagadējā Dzilnu mājas vietā bija izveidota fermas virtuve. Bijušajā mācītājmuižas klētī 1955. gadā ierīkoja kolhoza kalti, bet 1967. gadā pārbūvēja par krejotavu, kas darbojās līdz 1990. gadu vidum.

Ņemot vērā, ka lielākā daļa ēku Dzilnuciemā būvētas no koka un apstākli, ka kopš 17.gs. ciems atradies karadarbības zonā, liela daļa ēku gājušas bojā karos vai dabas un cilvēku darbības izraisītos ugunsgrēkos. Domājams, ka Dzilnās pašlaik esošās koka ēkas nav vecākas par 100 gadiem.

3.2 Kopienas/apkaimes raksturojums.

2021. gada sākumā Dzilnuciemā dzīvesvietu deklarējuši 428 iedzīvotāji

2023. gada novembrī deklarēti 484 iedzīvotāji.

2025.gada sākumā- 564 iedzīvotāji.

3.3 Kopienas identitāte un vērtības

Dzilnuciemam ir izstrādāta sava atpazīstamības zīme- logo, kurā ir attēlots putns- dzilna, kurš mājo ciemata nosaukuma pirmajā burtā. Dzilna logotipā simbolizē dzīvu, radošu un darbīgu kopienu, kas sakņojas dabā, bet raugās uz attīstību. Tā ir neatlaidības, ilgtspējas un dabas harmonijas zīme.

Simboliskā nozīme.

- Dzilna kā dabas un meža simbols - atspoguļo ciemata saikni ar apkārtējo vidi, mežiem un dabas harmoniju.
- Darba un neatlaidības simbols - dzilna nemitīgi strādā, veido, meklē, būvē; tas atspoguļo radošumu, uzņēmību un attīstību ciematā.

- Atjaunotnes un dzīvības cikla tēls - ar savu klauvēšanu dzilna “modina” mežu, tāpat kā ciemats atdzīvojas ar jauniem projektiem un idejām.
- Komunikācijas un ritma simbols - dzilnas kladzieni ir kā “paziņojums”, kas vieno kopienu un rada sajūtu, ka “dzīve pulsē”.

Logotips tika izstrādāts laika posmā no 2022. līdz 2024.gadam.

3.4 Kopienas pieejamie resursi

3.4.1 Saziņa

Iedzīvotāju saziņai tiek izmantoti vairāki kanāli:

- 2015.gadā tika izveidota WhatsApp kaimiņu grupa un 2025.gadā tajā ir reģistrēti vairāk kā 160 dalībnieki.
- 2019.gadā tiek izveidota Facebook lapa ar nosaukumu Dzilnuciems un 2025.gada augustā tajā reģistrējušies vairāk kā 300 dalībnieki
- 2025.gadā tiek izveidota WhatsApp kaimiņu grupa “Mēs par Dzilnuciema labbūtību”, kura paredzēta plašākām diskusijām.
- 2025.gadā Mārupes pašvaldības SIM nodaļa izveido WhatsApp grupu: Mārupes novads-“informācijas dēlis”, kurai tiek pievienotas apkaimju apakšgrupas, t.sk., arī Dzilnuciema apkaimes grupa.

Dzilnuciems

Private group · 320 members

Dzilnuciema Kaimiņi

Group · 164 members

Dzilnuciema apkaime

Group in Mārupes novads - "Informācijas dēlis"
46 members

Mēs par Dzilnuciema labbūtību!

Group · 87 members

Mārupes novads - "Informācijas dēlis"
Community · 15 Groups

irunām par to, kā uzlabot dzīvi Dzilnuciemā
! sargāt to, kā dēļ mēs visi esam šeit kaimiņi!

3.4.2 Brīvā laika pavadīšanas iespējas

Bērnu rotaļu laukums. Tajā ir iespējams aktīvi pavadīt laiku gan bērniem, gan pieaugušajiem. Uzstādītie rīki ir piemēroti visām vecuma grupām.

Grāmatu maiņas skapis. Šeit ir iespējams apmainīt izlasītās grāmatas pret jaunām. Grāmatu skapim ir arī simboliska nozīme. Tas kalpo kā atgādinājums kopienas spēkam, kas rosina uz radošām iniciatīvām un atgādina par labo darbu nozīmi mūsu dzīvē.

Atpūta pie ūdens. Dzīlnuciemā atrodas Božu ūdenskrātuve, kas kādreiz saukta arī par Vosa dīķi. Tā ir ir mākslīgi veidota ūdenskrātuve, kuras kopējā platība ir 56 ha. Tā radusies appludinot izmantotu smilšu karjeru. Vasārā ezers ir piemērots ūdenspeldēm un citām izklaidēm, bet ziemā – slidošanai un pastaigām pa ledu. Tāpat Božu ezeru ir iecienījuši makšķernieki.

LAIVAS
SUP DĒĻI
ŪDENSVELOSPĒDI

Božu ūdenskrātuves krastā atrodas atpūtas komplekss ar pludmali "Bejas". Tajā ir 20 atsevišķas piknika vietās ar ar nojumēm, galdiņiem un grilu. Atpūtas kompleksā tiek piedāvāta iespēja nomāt arī pārvietojamo pirti, laivas, SUP dēļus un katamarānus. "Bejās" atradīsiet arī pirtis, volejbola un strītbola laukumus un 7 omulīgas kempinga mājiņas ar pasakainu skatu uz apkārtējo vidi. Vasaras atpūta pie dabas padarīta vēl atraktīvāka, piedāvājot relaksēties karstā pirtiņā un
Suzmundrināties pa taisno lecot atvēsinošajā ezerā no pārvietojamās jeb mobilās pirtiņas.

BEJAS

Atpūtas kompleksā Bejas ir **pludmales bārs un restorāns** ar plašām terasēm, kuras ir piemērotas ikvienai gaumei - terasē uz ūdens varēsiet nesteidzīgi baudīt gardus dzērienus un ķert saules starus. Pludmales bārs katru gadu, veido jaunas ēdienu un dzērienu kartes, meklējot pašas labākās garšas. Pludmales bārā&restorāna notiek arī muzikālie vakari.

Božu ezera krastā atrodas atpūtas komplekss “Taureņi”. Tas ir piemērots gan ērtai atpūtai šaurā ģimenes lokā, gan arī lielākām kompānijām. Tam ir piekļuve pie ezera ar nelielu smilšu pludmali un ūdens kalniņiem.

Pastaigas mežā. Božu ezeru ieskauj priežu meži, kas ir viena no lielākajām dabas bagātībām ne tikai novadā, bet visā Latvijā. Tie veido skaistu ainavu un paver plašas iespējas brīvā laika pavadīšanai visos gadalaikos un jebkuros laika apstākļos. Mežos atrodamas daudzveidīgas dabas bagātības, t.sk., sēnes un ogas. Mežs ir piemērots arī dažādām ziemas izklaidēm, t.sk., ragaviņu nobraucieniem. Tie ir piemēroti pastaigām ar suņiem un pat zirgu izjādēm. Meži ir ainaviski un tālu caurredzami. Ņemot vērā, ka apvidus ir interesants ar īpatnēju kāpu reljefu, dažādu audžu priežu mežu, pamežu un tradicionāli daudzām takām, stigām, meža ceļiem, tajā tiek organizētas arī orientēšanās sacensības. Dzilnuciema mežu īpašnieks ir SIA “Rīgas meži”.

3.4.3 Vēstures ekspozīcijas objekti

Dzilnuciemā atrodas izzinoša vēstures ekspozīcija. Tie ir kā atsevišķi tūrisma objekti, kas vienlaicīgi kalpo kā atgādinājums ļaudīm par Dzilnuciema vēsturi un identitāti, kā arī vietām, kur, cīnoties par Latvijas valsts brīvību, krituši vietējie iedzīvotāji.

Ekspozīcija Krustceles saturiski un mākslinieciski izgaismo Dzilnuciema vēstures līkločus. Simboliski vides objektam ir goda vārtu nozīme, kas pasvītro atrašanās vietu krustcelēs un Dzilnuciema vēstures saistību ar dažādu laiku būtiskiem notikumiem.

Vides objekts **Atmiņu māja** novietots ciema senākajā daļā, kur saglabājusies ciema 100 gadīgā apbūve. Šo un līdz mūsdienām nesaglabājušos māju iedzīvotāji ir ekspozīcijas varoņi. Tēli, caur kuriem izstāstīti personīgāki atmiņu stāsti par dzīvi Dzilnuciemā. Dzilnuciema senā apbūve ir neskaitāmas reizes postīta karos, cietusi ugunsgrēkos, bet no jauna atjaunota, gluži kā cilvēku likteņi.

Varoņu mežs ir objektu kopums par kara atstātajām rētām Dzilnuciemā, kur caur simboliem tiek attēlots karš un kara darbības vieta.

Vides objekts **Božu meža noslēpumi** ar dažādiem interesantiem faktiem stāstīs par novada iedzīvotāju iesaisti vēsturiskos notikumos. Tas veidots kā noslēpumiem apvīts žogs, kur pa īpašām slepenām durvīm iespējams ielūkoties pagātnē.

3.4.4 Sabiedriskie objekti

Dzilnuciema vēsturiskajā centrā atrodas Piņķu draudzes Mācītājmuiža. 2024. gada 9. oktobrī tajā tika iesvētīta draudzes zāle. Kopš 2012. gada draudze, izmantojot savus un ārvalstu partneru piesaistītos līdzekļus, ir atjaunojusi 1908. gadā celto Mācītājmuižas ēku. Draudzes zāle bija pēdējā telpa lielajā ēkā, kas nebija remontēta kopš laika, kad tur atradās Babītes pamatskola (1946-1980). Dīvos zāles logos ir iebūvētas vitrāžas, kuras izgatavotas pēc ievērojamā vācu grafiķa Gintera Jōla meta un līdz 2000. gadu sākumam atradās Berlīnes-Špandavas luterāņu draudzes zāles logos.

Mācītājmuižas pirmajā stāvā atrodas privātā pirmsskolas izglītības iestāde "Varavīksnes putns". Tas ir videi un bērnam draudzīgs bērnudārzs, kas īsteno alternatīva dzīves veida programmas, kas balstītas uz ekoloģisko audzināšanu un veselīgu uzturu. „Varavīksnes putnā” dzīve pārsvarā rit ārtelpā, rodot iespēju bērniem stiprināt savu imunitāti, fizisko ķermeni, iepazīt dabu visā tās daudzveidībā gada griezumā, pilnvērtīgāk attīstīt radošumu, kreativitāti, fantāziju, spriest spējas, būt kustībās brīvam, atrisītam un dzīvespriecīgam visas dienas garumā. „Varavīksnes putnā” liela nozīme ir sadarbībai ar ģimeni - kopīgām talkām, svētku svinēšanai un atbalstam ikdienā.

3.4.5 Mobilitāte

No Dzilnuciema uz Piņķiem un tālāk uz Rīgu var nokļūt ar sabiedrisko transportu. Iedzīvotājiem ir pieejamas divas autobusa pieturas: Dzilnuciems un Skārduciems, kas atrodas uz A9. Dzilnuciema autobusa pieturas atrodas uz šosejas ciematam pretējā pusē. Lai internetā atrastu autobusu maršrutus, meklēšanā ir jāievada pietura “Skārduciems”.

Nordeka (7959) nodrošina septiņus reisus dienā uz Rīgu un atpakaļ, braucot Rīgas SAO-Nacionālā bibliotēka-Lielirbes iela-Zolitūdes iela-Gramzdas iela-Beberbeķu iela-Piņķi-Skārduciems.

Skārduciems - Rīgas SAO	Rīgas SAO - Skārduciems
06:49 → 07:25 Skārduciems Rīgas SAO Maršruts: Standarts-Pagrieziens uz Kalnciemu-Rīga 1,50 € 21km 36min	05:00 → 05:30 Rīgas SAO Skārduciems Maršruts: Rīga-pagrieziens uz Kalnciemu-Standarts 1,50 € 21km 30min
07:34 → 08:20 Skārduciems Rīgas SAO Maršruts: Standarts-Pagrieziens uz Kalnciemu-Rīga 1,50 € 21km 46min	07:40 → 08:15 Rīgas SAO Skārduciems Maršruts: Rīga-pagrieziens uz Kalnciemu-Standarts 1,50 € 21km 35min
10:00 → 10:35 Skārduciems Rīgas SAO Maršruts: Standarts-Pagrieziens uz Kalnciemu-Rīga 1,50 € 21km 35min	09:15 → 09:49 Rīgas SAO Skārduciems Maršruts: Rīga-pagrieziens uz Kalnciemu-Standarts 1,50 € 21km 34min
11:41 → 12:15 Skārduciems Rīgas SAO Maršruts: Standarts-Pagrieziens uz Kalnciemu-Rīga 1,50 € 21km 34min	14:15 → 14:54 Rīgas SAO Skārduciems Maršruts: Rīga-pagrieziens uz Kalnciemu-Standarts 1,50 € 21km 39min
16:30 → 17:05 Skārduciems Rīgas SAO Maršruts: Standarts-Pagrieziens uz Kalnciemu-Rīga 1,50 € 21km 35min	16:00 → 16:39 Rīgas SAO Skārduciems Maršruts: Rīga-pagrieziens uz Kalnciemu-Standarts 1,50 € 21km 39min
18:30 → 19:05 Skārduciems Rīgas SAO Maršruts: Standarts-Pagrieziens uz Kalnciemu-Rīga 1,50 € 21km 35min	18:00 → 18:40 Rīgas SAO Skārduciems Maršruts: Rīga-pagrieziens uz Kalnciemu-Standarts 1,50 € 21km 40min
19:57 → 20:30 Skārduciems Rīgas SAO Maršruts: Standarts-Pagrieziens uz Kalnciemu-Rīga	20:35 → 21:09 Rīgas SAO Skārduciems Maršruts: Rīga-pagrieziens uz Kalnciemu-Standarts 1,50 € 21km 34min

Liepājas autobusu parks (5616) izņemot svētku dienās, nodrošina vienu reisu dienā uz Rīgu un atpakaļ, braucot maršrutā Rīga (Elizabetes iela)- 13. janvāra iela- Nacionālā bibliotēka- Āgenskalna tirgus- Lielirbes iela- Zolitūdes iela- Gramzdas iela- Beberbeķu iela- Pagrieziens uz Piņķiem- Piņķi- Vīkuļi- Skārduciems- Dzilnuciems.

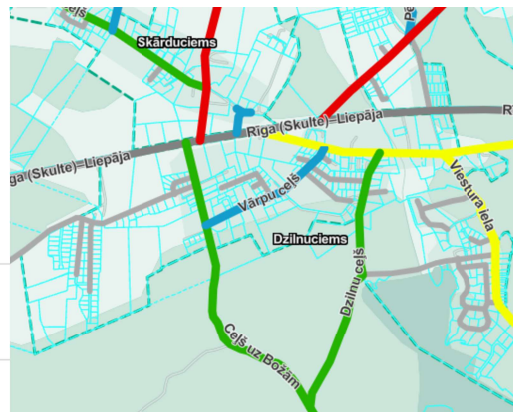
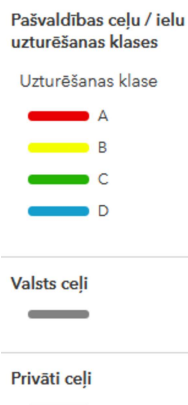
16:15	→	17:09	Rīga (Elizabetes iela)-Piņķi- Kalnciema masīvs	1,60 €	24km	54min	
Rīga (Elizabetes iela) Dzilnuciems							
5616 Liepājas autobusu parks							
07:38	→	08:35	Kalnciema masīvs-Piņķi-Rīga (Elizabetes iela)	1,60 €	23km	57min	
Dzilnuciems Rīga (Elizabetes iela)							
5616 Liepājas autobusu parks							

Skolēnu pārvadājumus nodrošina Mārupes novada pašvaldība un maršruti saistīti ar Babītes vidusskolu Piņķos. 9.maršruts kursē no Trenčiem caur Lapsām- Dzilnuciems- Skārduciems- Vīkuļi- Babītes vidusskola, kas Dzilnuciemā ir plkst.7:00, bet atgriežas plkst.15:30.

Ciēmā ir pieejami arī koplietošanas Bolt Drive pakalpojumi, kas ļauj nokļūt līdz tuvākajām Rīgas Satiksmes autobusa pieturām, kas atrodas Piņķos (4 km), Jaunmārupē (9 km). Līdz dzelzceļa stacijai Babītē ir 10 km, kas ar auto ir sasniedzama 10 min braucienā, bet Lidosta atrodas 17 km attālumā un sasniedzama 17 minūtēs.

3.4.6 Ielas un ceļi

Dzilnuciema transporta infrastruktūru veido valsts, pašvaldības un privāto īpašnieku ceļu tīkls, ielas. Par pašvaldības īpašumā esošajām ielām un ceļiem, par to pārraudzību un apsaimniekošanu atbild Mārupes novada pašvaldības īpašumu pārvalde, kuras uzdevums ir nodrošināt pašvaldībai piederošā un piekrītošā nekustamā īpašuma racionālu un lietderīgu izmantošanu organizēšanu, pārraudzību un apsaimniekošanu.

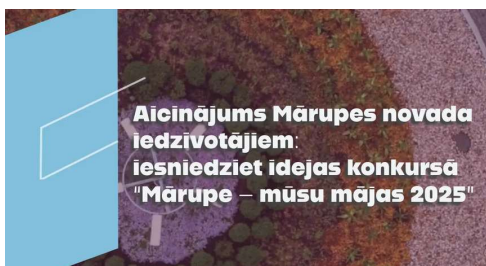
Dzilnuciems atrodas pie autoceļa A9 Rīga (Skulte)—Liepāja, sabiedrībā pazīstama arī kā Liepājas šoseja, ir augstākās kategorijas Latvijas autoceļš, kas savieno Latvijas galvaspilsētu Rīgu ar Latvijas trešo lielāko pilsētu Liepāju. Par autoceļa A9 uzturēšanu atbild Latvijas autoceļu uzturētājs. VSIA "Latvijas Valsts ceļi" (LVC) mājaslapā ir publicēta 2024.gadā valsts ceļu tīklā plānotie būvdarbi https://lvceli.lv/#_buvojekti. Pie plānotajiem būvdarbiem ir iezīmēts autoceļa A9 posms no Brīvkalniem līdz Klīvēm. Līdz 2025.gada rudenim minētie būvdarbu nav uzsākti.

3.4.7 Sabiedrības iesaiste

Dzilnuciema iedzīvotāju kopiena aktīvi darbojas kopš 2010.gada. Ciematā tiek organizēti kopienas svētki, kas plašāk zināmi ar nosaukumu Vasarsvētki Dzilnuciemā. Sadarbībā ar LELB Piņķu sv. Jāņa draudzi un pašvaldības finansiālu atbalstu ir notikušas talkas, izveidots bērnu rotaļu laukums, organizēti pārgājieni un realizēti projekti, kas saistīti ar vides objektu izveidi. Ir uzstādīts Grāmatu maiņas skapis un izveidota Dzilnuciema vides spēle. Vairāk par kopienas aktivitātēm skatīt 1.pielikumā.

Mārupes novada pašvaldība piedāvā iedzīvotājiem iespēju iesaistīties **līdzdalības budžeta konkursā**, iesniedzot idejas, kas varētu uzlabot novada infrastruktūru. Projekta idejas drīkst iesniegt arī biedrība vai nodibinājums, kurā nav pašvaldības dalības. Projekts paredz ieguldījumus Mārupes novada pašvaldībai vai citai publiskai personai piederošā īpašumā, kā arī privātpersonai piederošā īpašumā gadījumā, ja ir saņemts īpašnieka (-u) rakstveida piekrišana un ieguldījums nepieciešams, lai īstenotu pašvaldības autonomās funkcijas vai brīvprātīgās iniciatīvas. 2025.gadā lielo projektu kategorijā max pieejamais finansējums bija 100 000 eiro par vienu projekta ideju, paredzot šiem projektiem kopējo budžetu 300 000 eiro, bet mazo projektu kategorijā max pieejamais finansējums bija 20 000 eiro par vienu projekta ideju, ar kopējo finansējuma atbalstu 100 000 eiro.

Mārupes novada pašvaldība piedāvā iedzīvotājiem, organizācijām un iniciatīvu grupām piedalīties projektu konkursā "**Mārupe - mūsu mājas**". Konkurss ir lieliska iespēja īstenot sabiedriski nozīmīgas idejas, veicinot novada attīstību un iedzīvotāju iesaisti kopienas dzīvē. Konkursa galvenais mērķis ir uzlabot dzīves vides kvalitāti un veicināt iedzīvotāju līdzdalību. Projekti var saņemt finansējumu dažādām aktivitātēm. Līdz 2 500 eiro ir iespējams saņemt sabiedrisko aktivitāšu īstenošanai, kas saistītas ar izglītības un kultūras attīstību, veselīga dzīvesveida popularizēšanu, veselības aprūpes pieejamību. Līdz 5 000 eiro ir iespējams saņemt apkaimju svētku organizēšanai, kas jāīsteno sadarbībā ar vietējām iniciatīvu grupām vai biedrībām.

Lai veicinātu un nodrošinātu sabiedrības līdzdalību dažādu pašvaldības ikdienas jautājumu risināšanā, attīstības plānošanas dokumentu izstrādē un īstenošanā, Mārupes novada pašvaldība organizē darbu konsultatīvajās padomēs. Apkaimju konsultatīvās padomes mērķis ir risināt ar apkaimi vai novada attīstību saistītus jautājumus. **Apkaimju konsultatīvā padome** ir iesaistīta līdzdalības budžeta projektu darbā - tā iesaistās gan nolikuma izstrādē, gan projektu atlasē, gan balsojuma rezultātu izvērtēšanā. Apkaimju konsultatīvās padomes sēdēs ir iespējams izteikt priekšlikums Pašvaldībai iegādāties zemi sporta un izglītības vajadzībām. Sēdēs tiek izrunāti jautājumi par drošu iedzīvotāju pārvietošanos - veloceļu un gājēju celiņu būvniecību, skatīti jautājumi par sabiedriskā transporta maršrutu optimizēšanu, kā arī par skrejriteņu un nomas auto novietošanu novadā un citi jautājumi. Padomes sēdes tiek organizētas dažādās vietās, lai veicinātu iespēju iepazīt novada apkaimes. Apkaimju konsultatīvās padomē ar balsstiesīgu dalībnieku tiek pārstāvētas arī Dzilnuciema apkaimes intereses.

4. Stratēģijas pamatvirzienu situācijas analīze (SVID)

Stratēģijas izstrādei un situācijas analīzei noteikti sekojoši pamatvirzieni:

Infrastruktūra un mobilitāte,
Tūrisms un vietējā ekonomika,
Sabiedrība un kultūra;
Dabas un rekreācijas attīstība.

4.1. Infrastruktūra un mobilitāte

4.1.1. Stiprās puses

- Ciemats atrodas pie valsts autoceļa A9, kas nodrošina ērtu piekļuvi un savienojumu ar Piņķiem, Mārupi u.c. pilsētām;
- Dzilnuciemā ir pieejams ātrs un kvalitatīvs interneta pieslēgums;
- Ciematā ir stabils un drošs elektroenerģijas pieslēgums;
- Pašvaldība nodrošina regulārus skolēnu pārvadājumus mācību perioda laikā;

4.1.2. Vājās puses

- Valsts autoceļa A9 intensīvā satiksme rada troksni, gaisa piesārņojumu un satiksmes drošības riskus
- Dzilnuciema autobusa pieturas atrodas valsts autoceļa A9 pretējā pusē

- Šķērsojot valsts autoceļu A9, netiek nodrošināta gājēju un velobraucēju drošība.
- Nogriežoties no valsts autoceļa A9, īpaši veicot kreisos pagriezienus, netiek nodrošināta satiksmes dalībnieku drošība.
- Sabiedriskā transporta tīkls ir nepietiekams un tas nenodrošina palāvību un nerosina iedzīvotājos veidot ieradumus to izmantot. Nav savienojuma ar Babīti, Skulti, Jaunmārupi un Mārupi, kas ļautu tālāk izmantot Rīgas Satiksmes un Vi-Vi pakalpojumus.
- Netiek nodrošināta gājēju drošība ceļa posmā no Dzilnuciema līdz Sēbruciemam, lai nokļūtu līdz Piņķiem un atpakaļ, kur atrodas skola, doktorāts, veikals, kultūras centrs, sporta komplekss, sabiedriskais transports u.c.)
- Dzilnuciema teritorijā joprojām ir pašvaldības ceļi ar grants segumu, kas apgrūtina mobilitāti ceļu lietotājiem un ietekmē dzīves kvalitāti blakus esošajās mājās (Božu ceļš, ceļa posms Dzilnuciems- Peles un Kviešu ielas posms, kas savienojas ar Lapsām)
- Nepietiekama publisko teritoriju un infrastruktūras uzturēšana - zāles pļaušana un sniega tīrīšanas kvalitāte.

4.1.3. Iespējas

- Valsts autoceļa A9 drošības pasākumu ieviešana (krustojuma pārbūve, tsk., gājēju pāreja, nogriešanās joslas) var būtiski uzlabot iedzīvotāju dzīves kvalitāti.
- Uzlabojot ceļa infrastruktūru Božu ceļa posmā ciemata teritorijā un Kviešu ielā visā tās garumā, tiktu uzlabota iedzīvotāju dzīves kvalitāte un nodrošināts kvalitatīvs savienojums starp Dzilnuciemu un Lapsām.
- Uzlabojot ceļa infrastruktūru ceļa posmā Dzilnuciems- Peles, iespējams uzlabot atpūtas iespējas ezera krastā sausā un saulainā laikā, vienlaicīgi nodrošinot kvalitatīvu savienojumu starp Dzilnuciemu un Jaunmārupi visa gada garumā.
- Izgaismots gājēju ceļš no Dzilnuciema līdz Sēbruciemam uzlabotu gājēju drošību un popularizētu iespēju vairāk pārvietoties ar kājām un velosipēdiem.

4.1.4. Draudi

- Intensīvā satiksme uz Valsts autoceļa A9 rada nopietnu apdraudējumu iedzīvotājiem, šķērsojot brauktuvi, lai nokļūtu uz autobusa pieturām, kuras atrodas ceļa pretējā pusē abos autobusa braukšanas virzienos.
- Intensīvā satiksme uz Valsts autoceļa A9 rada nopietnu apdraudējumu velobraucējiem, šķērsojot brauktuvi, lai tālāk iekļautos pašvaldības piedāvātā velomaršrutā.
- Intensīvā satiksme uz Valsts autoceļa A9 rada nopietnu apdraudējumu autobraucējiem, veicot nogriešanos.
- Civilās aizsardzības infrastruktūras trūkuma dēļ ciemats nav sagatavots militāra vai citu ārkārtas apdraudējuma gadījumos

4.2. Tūrisms un vietējā ekonomika

4.2.1. Stiprās puses

- Dzīlnuciemā ir izveidotas izzinošas vides ekspozīcijas- Varoņu mežs, Krustceles, Atmiņu māja un Božu meža noslēpumi;
- Ciemata teritorijā atrodas mežu teritorijas, kuras veido pievilcīgu ainavu, uzlabo dzīves kvalitāti un sniedz rekreācijas iespējas (pastaigas, pārgājieni, riteņbraukšana, sēņošana, ogošana, orientēšanās sacensības u.c. aktivitātes);
- Božu ezers ir nozīmīgs dabas resurss un identitātes elements, kas veicina ciemata pievilcību gan dzīvošanai, gan atpūtai;
- Ciematā darbojas privātā pirmsskolas izglītības iestāde “Varavīksnes putns”, kas gadskārtu ieražu svētku pasākumos iesaistīta arī vietējos iedzīvotājus;
- Atpūtas kompleksā Bejas vasaras sezonā iedzīvotāji aktīvi izmanto pludmales bāru un restorānu, volejbola un strītbola laukumus, laivu, SUP dēļu un katamarānu nomu, piknika vietas;
- Dzīlnuciemā atrodas Mācītājmuiža, atpūtas bāze “Taureņi”, zirgu stallis "Sidrabas", autoserviss, kas liecina, ka ciematā attīstās vietējā uzņēmējdarbība;
- Dzīlnuciemā notiek aktīva privātmāju apbūve, kas liecina, ka ciemats turpina attīstīties un iedzīvotāju skaits turpina palielināties

4.2.2. Vājās puses

- Izzinošie vides objekti ir nolietotojušies, tie netiek pienācīgi uzturēti un popularizēti;
- Dzīlnuciemā ir neliels vietējo pakalpojumu piedāvājums, trūkst info par piedāvātajiem pakalpojumiem;

4.2.3. Iespējas

- Meži ļauj dažādot un attīstīt jomas, kuras saistītas ar tūrismu, atpūtu, dabas izglītību un uzņēmējdarbību
- Paplašināt ielu tirdzniecību ciematā

4.2.4. Draudi

- Vides ekspozīcijas nolietojums rada negatīvu iespaidu par teritorijas tēlu un tās kultūras vidi, kas samazina vietas pievilcību kopumā.

4.3. Sabiedrība un kultūra

4.3.1. Stiprās puses

- Dzilnuciemā ir rotaļu laukums, kurā pieejami rīki dažādām vecuma grupām;
- Dzilnuciemā ir aktīva iedzīvotāju kopiena, kas saziņai izmanto WhatsApp grupas un Facebook lapu;
- Dzilnuciemam ir piešķirts diploms “Ceļā uz viedo ciemu”;
- Kopiena ir izstrādājusi ciemata atpazīstamības zīmi- logo;
- Dzilnuciemā tiek rīkoti iedzīvotāju kopienas pasākumi (Vasarsvētki, izzinoši pārgājieni, talkas);
- Dzilnuciemā ir ierīkots grāmatu maiņas skapis;

4.3.2. Vājās puses

- Dzilnuciemā trūkst telpas iedzīvotāju sanāksmēm, radošajām nodarbībām, nelieliem kultūras pasākumiem, jogas nodarbībām u.c. aktivitātēm;
- Dzilnuciemā trūkst mazā āra sporta infrastruktūra;
- Mārupes pašvaldībai Dzilnuciemā nav savu īpašumu, kurus attīstīt, lai varētu dažādot iedzīvotāju sabiedriskās aktivitātes;

4.3.3. Iespējas

- Izmantojot ciemata atpazīstamības zīmi, iespējams popularizēt ciematu un veidot atsevišķus vides objektus (piem., Dzilnupes tilņa margas)
- iespēja piedalīties Mārupes pašvaldības projektu konkursos, lai iegūtu finansējumu dažādām sabiedriskajām aktivitātēm, t.sk., apkaimes svētku un pārgājienu organizēšanai.
- iespēja piedalīties Mārupes pašvaldības līdzdalības budžeta ideju konkursā, lai uzlabotu Dzilnuciema infrastruktūru, t.sk., izveidot jaunus āra sporta un aktīvās atpūtas objektus
- iespēja piesaistīt Pierīgas Partnerības administrēto fondu finansējumus, lai veicinātu kopienas attīstību un dažādotu sabiedriskās aktivitātes, piem, Radošās mājas izveide, kas varētu pavērt jaunas kopienas attīstības iespējas.

4.3.4. Draudi

- Sabiedrības saliedētības mazināšanās, jo trūkst piemērotas telpas kopīgām aktivitātēm un vieta, kur radīt jaunas iniciatīvas.

4.4. Dabas un rekreācijas attīstība

4.4.1. Stiprās puses

- Brīva un ērta piekļuve Božu ezeram nodrošina iespējas aktīvai atpūtai;

- Esoša meliorācijas sistēma nodrošina lauksaimniecības zemju izmantojamību un pasargā no applūšanas;

4.3.2. Vājās puses

- Nekontrolēta mežu izmantošana veicina mēslošanu, neatļautu ugunsgrēku vietu veidošanu, meža taku izbraukāšanu.

4.3.3. Iespējas

- Božu ezera izmantošana rekreācijas, tūrisma un vides izglītības attīstībai.

4.3.4. Draudi

- Meža izciršana vai ugunsgrēki var apdraudēt ainavas pievilcību un iedzīvotāju labklājību.
- Nekontrolēta mežu izmantošana rada draudus meža ekosistēmas degradācijai (motobraucēji, kemperu īpašnieki, atpūtnieki u.c.). Cilvēku neapdomīgas rīcības dēļ palielinās meža ugunsgrēku risks (ugunskuri, smēķēšana, tehnika).
- Božu ezera piekļuves ierobežošana privātīpašumu dēļ.
- Meliorācijas grāvju un aizsargdambja nepietiekama uzturēšana var radīt applūšanas riskus ciematā

5. Dzīlnciema attīstības plāna mērķi un rīcības virzieni.

Pamatojoties uz situācijas analīzi, tiek izvirzīti sekojoši mērķi un sagaidāmais rezultāts:

5.1. Infrastruktūra un mobilitāte

Mērķis: Uzlabot satiksmes drošību, mobilitāti un transporta infrastruktūru Dzīlnciemā un tā apkārtnē.

Uzdevums / aktivitāte	Sagaidāmais rezultāts	Atbildīgais	Termiņš
Izvērtēt iespēju apvienot Skārduciemu un Dzīlnciemu vienā ciematā.	Pieņemts pamatots lēmums par ciematu robežu izmaiņām	Pašvaldība	2027
Izvērtēt iespēju izvietot ceļazīmes, kas norāda apdzīvotas vietas robežas uz A9 starp Skārduciemu un Dzīlnciemu.	Uzlabota satiksmes drošība krustojumos un pie autobusa pieturām	LVC	2027
Izvērtēt iespējas mazināt intensīvās satiksmes radīto trokšņu līmeni un gaisa piesārņojumu uz valsts autoceļa A9.	Samazināts troksnis un gaisa piesārņojums pie dzīvojamām teritorijām.	LVC	2030
Veikt Božu ceļa, Kviešu ielas un	Uzlabota ceļu kvalitāte un	Pašvaldība	2027

Dzīluciems-Peles ceļa seguma uzlabošanu, paredzot asfaltēšanu, vai divkārtas virsmas apstrādi grants segumiem.	savienojamība ar apkārtējiem ciemiem.		
Izbūvēt apgaismotu velo un gājēju ceļu Dzīluciems-Sēbruciems.	Drošs un pieejams pārvietošanās maršruts visiem iedzīvotājiem.	Pašvaldība	2027
Izveidot sabiedriskā transporta tīkla savienojumu ar Babīti, Jaunmārupi un Mārupi	Regulāri pasažieru pārvadājumi līdz Babītei un Mārupei	Pašvaldība	2027

5.2. Tūrisms un vietējā ekonomika

Mērķis: Veicināt vietējā tūrisma, uzņēmējdarbības un brīvā laika pavadīšanas iespēju attīstību.

Uzdevums / aktivitāte	Sagaidāmais rezultāts	Atbildīgais	Termiņš
Atjaunot un uzturēt vides objektus un ekspozīcijas.	Sakārtoti vides objekti, kas veicina tūrisma pievilcību.	Pašvaldība	Pastāvīgi
Iekļaut Dzīluciema vides ekspozīcijas novada tūrisma kartēs.	Paaugstināta ciemata atpazīstamība un dažādota brīvā laika pavadīšanas iespējas.	Pašvaldība	2026
Popularizēt vietējo iedzīvotāju sniegto pakalpojumu pieejamību.	Veicināta vietējo uzņēmēju aktivitāte.	Kopiena	Pastāvīgi

5.3. Sabiedrība un kultūra

Mērķis: Stiprināt kopienas saliedētību, iedzīvotāju līdzdalību un Dzīluciema atpazīstamību.

Uzdevums / aktivitāte	Sagaidāmais rezultāts	Atbildīgais	Termiņš
Piesaistīt finansējumu Viedā ciemata tālākai attīstībai	Kopienai ir pieejamas telpas sanāksmēm, grupu nodarbībām	Kopiena	2027
Piesaistīt finansējumu sabiedrisko aktivitāšu organizēšanai.	Regulāri organizēti kopienas pasākumi un svētki.	Kopiena	Pastāvīgi
Iesniegt idejas līdzdalības budžeta konkursos	Dažādota kopienas aktivitātēm paredzēta infrastruktūra.	Kopiena	Katru gadu
Atrast piemērotu vietu mazās sporta infrastruktūras izveidei.	Izveidots sporta aktivitātēm paredzēts laukums.	Kopiena	2026

Izveidot iedzīvotāju pārstāvju padomi kopienas pasākumu plānošanai.	Aktīva kopienas pārvaldība.	Kopiena	2026
Noteikt iedzīvotāju juridiskās pārstāvniecības formu un statusu.	Kopienas juridiskā pārvaldība	Kopiena	2026

5.4. Dabas un rekreācijas attīstība

Mērķis: Saglabāt un attīstīt dabas un rekreācijas teritorijas, veicinot iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu un vides apziņu.

Uzdevums / aktivitāte	Sagaidāmais rezultāts	Atbildīgais	Termiņš
Organizēt pārgājienus un izzinošas dabas aktivitātes.	Veicināta iedzīvotāju iesaiste dabas izziņā un atpūtā.	Kopiena	Katru gadu
Organizēt vides sakopšanas talkas	Sakopta vide un uzlabota vides apziņa.	Kopiena	Katru gadu

6. Kopienas atbildība un īstenošanas plāns

Īstermiņa:

- Sagatavot un nosūtīt Dzilnuciema attīstības stratēģiju Pašvaldībai un LVC informēšanai par iedzīvotāju izvirzītajiem mērķiem;
- Nosūtīt Dzilnuciema attīstības stratēģiju Pašvaldības apkaimju konsultatīvai padomei un Pierīgas Partnerībai popularizēšanai un sadarbības veicināšanai;
- Nodrošināt dokumenta publiskošanu un pieejamību;
- Izveidot iedzīvotāju pārstāvju padomi kopienas pasākumu plānošanai;
- Atrast piemērotu vietu mazās sporta infrastruktūras izveidei;
- Rast risinājumu telpu nodrošinājumam Viedā ciema un kopienas tālakai attīstībai;
- Uzsākt sarunas ar pašvaldību par iedzīvotāju priekšlikumiem saistībā ar iespējamiem risinājumiem satiksmes drošības uzlabošanai uz A9;

Pastāvīgi:

- Popularizēt vietējo iedzīvotāju sniegto pakalpojumu pieejamību;
- Piesaistīt finansējumu sabiedrisko aktivitāšu organizēšanai;
- Vizuālās identitātes popularizēšana (uzlīmes, suvenīri, karodziņi u.c.)
- Veidot stāstu sēriju “Mūsu cilvēki Dzilnuciemā”
- Izveidot un uzturēt ideju banku. Rīkot ideju vakarus

Katru gadu:

- Iesniegt idejas līdzdalības budžeta konkursā
- Rīkot ikgadējus svētkus ar tirgu un izklaidēm
- Organizēt pārgājienus un izzinošas dabas aktivitātes
- Organizēt vides sakopšanas talkas

7. Pielikumi

- Pielikums Nr.1 Dzilnuciema kopienas prezentācija 2024
- Pielikums Nr.2 Dzilnuciema attīstības stratēģijas izstrādes darba grupu dalībnieku saraksts